

Một số kết quả đạt được trong công tác cải cách hành chính tại tỉnh Nam Định

Trần Sĩ Định

Trường Đại học Kinh tế Kỹ thuật Công nghiệp

Ngày nay, cải cách hành chính là vấn đề mang tính toàn cầu, các nước đang phát triển và các nước phát triển đều coi cải cách hành chính là một yếu tố quan trọng để thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội. Do đó, cải cách hành chính đã trở thành đòi hỏi khách quan của sự phát triển và đổi mới.

1. Quan điểm, chủ trương của Đảng về cải cách hành chính

- Tại Hội nghị Trung ương 5 khóa X, Ban chấp hành Trung ương Đảng đã ban hành Nghị quyết số 17-NQ/TW, ngày 01-8-2007 về “Đẩy mạnh cải cách hành chính, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của bộ máy nhà nước” trong đó xác định: Đẩy mạnh cải cách hành chính nhằm tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa; xây dựng nền hành chính nhà nước dân chủ, trong sạch, vững mạnh, lòng bước hiện đại; đội ngũ cán bộ, công chức có đủ phẩm chất và năng lực; hệ thống các cơ quan nhà nước hoạt động có hiệu lực, hiệu quả, phù hợp với thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập kinh tế quốc tế; đáp ứng tốt yêu cầu phát triển nhanh và bền vững của đất nước.

- Nghị quyết Đại hội XII của Đảng xác định 6 nhiệm vụ trọng tâm, trong đó có nhiệm vụ: Xây dựng tổ chức bộ máy của toàn hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; đẩy mạnh đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, quan liêu.

Để đạt được mục tiêu nêu trên, Đảng ta đã đề ra nhiều chủ trương, đưa ra nhiều giải pháp quan trọng, trong đó cải cách hành chính đóng vai trò then chốt.

Theo đó, Chính phủ đã ban hành chương trình tổng thể nhằm cải cách, đổi mới toàn diện nền hành chính nhà nước. Mọi khác tiếp tục hoàn thiện thể chế, cải cách thủ tục hành chính, tăng cường hiệu quả hoạt động và kỷ cương trong các cơ quan hành chính nhà nước,... để thiết lập một nền hành chính năng động, trách nhiệm, hiện đại đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế. Trong đó:

Đã ban hành Nghị quyết số 30c/NQ-CP, ngày 8-11-2011, về “Chương trình tổng thể cải cách hành chính nhà nước giai đoạn 2011 - 2020” với mục tiêu: Xây

dựng hệ thống các cơ quan hành chính nhà nước từ Trung ương tới cơ sở thông suốt, trong sạch, vững mạnh, hiện đại, hiệu lực, hiệu quả, tăng tính dân chủ và pháp quyền trong hoạt động điều hành của Chính phủ và của các cơ quan hành chính nhà nước. Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2011 - 2020 khẳng định cải cách hành chính là một trong ba khâu đột phá trong phát triển kinh tế - xã hội.

Thực hiện chủ trương cải cách hành chính của Đảng, Nhà nước và Chính phủ. Ban chấp hành Đảng bộ tỉnh Nam Định khóa XIX đã ban hành Nghị quyết số 05-NQ/TU, ngày 09/6/2016 của BCH Đảng bộ tỉnh về đẩy mạnh cải cách hành chính, nâng cao năng lực cạnh tranh, xúc tiến và thu hút đầu tư giai đoạn 2016-2020. Theo đó, UBND tỉnh Nam Định đã ban hành Kế hoạch số 58/KH-UBND, ngày 01/7/2016 về việc đẩy mạnh cải cách hành chính, nâng cao năng lực cạnh tranh, xúc tiến và thu hút đầu tư giai đoạn 2016 — 2020.

2. Kết quả thực hiện công tác cải cách hành chính tại tỉnh Nam Định

Ở tỉnh Nam Định cuộc cải cách hành chính được thực hiện từng bước và đã thu được nhiều kết quả đáng khích lệ, cụ thể:

(1) Đổi mới công tác chỉ đạo, điều hành cải cách hành chính

Tinh ý, Hội đồng nhân dân, UBND tỉnh đã ban hành nhiều văn bản quan trọng, như các nghị quyết về những nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu chỉ đạo, điều hành thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và dự toán ngân sách nhà nước; các chỉ thị về tăng cường trách nhiệm người đứng đầu trong triển khai cải cách hành chính và cải cách thủ tục hành chính; các chỉ đạo về đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính trong lĩnh vực xây dựng, đất đai, đầu tư, kinh doanh, thuế,

khó bạc, hải quan, tiếp cận điện năng, bảo hiểm xã hội...

Người đứng đầu cơ quan hành chính nhà nước các cấp thường xuyên đối thoại, lắng nghe những phản ánh, kiến nghị của người dân, cộng đồng doanh nghiệp. Định kỳ 1 năm 2 lần tổ chức Hội nghị lãnh đạo tỉnh gặp mặt, đối thoại với doanh nghiệp; ban hành Quy chế tiếp nhận, xử lý và trả lời phản ánh, kiến nghị của người dân, doanh nghiệp trên Cổng Thông tin điện tử Chính phủ; ra Chỉ thị về việc chấn chỉnh hoạt động thanh tra, kiểm tra đối với doanh nghiệp;... đã được triển khai và đạt được nhiều kết quả tích cực trong thời gian vừa qua.

(2) Cải cách thể chế

Thể chế của nền hành chính được cải cách và từng bước được hoàn thiện phù hợp với yêu cầu, chủ trương của Đảng, các cơ chế, chính sách nhằm phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và chủ động, tích cực hội nhập quốc tế.

Ban hành các văn bản quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của các Sở, ban, ngành, UBND các huyện, thành phố,....

Thể chế về mối quan hệ giữa Nhà nước với người dân được xây dựng, thực hiện và không ngừng được bổ sung, hoàn thiện, góp phần xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân, thông qua những nội dung, như quy định lấy ý kiến của người dân trước khi quyết định các chủ trương, chính sách quan trọng; giám sát của nhân dân đối với các hoạt động của cơ quan nhà nước; xử lý các hành vi trái pháp luật của cán bộ, công chức, viên chức trong khi thi hành công vụ; quy định thẩm quyền, trách nhiệm của cơ quan nhà nước trong giải quyết khiếu nại của người dân;...

Công tác xây dựng văn bản quy phạm pháp luật (QPPL) đã được thực hiện theo đúng quy định của Luật ban hành văn bản QPPL đảm bảo đúng thời gian, quy trình, trình tự và thủ tục. Công tác rà soát, hệ thống hoá văn bản QPPL tiếp tục được duy trì có nề nếp theo quy định của Chính phủ về kiểm tra và xử lý văn bản QPPL. Cập nhật đầy đủ, kịp thời các văn bản QPPL của HĐND và UBND tỉnh vào Cơ sở dữ liệu quốc gia về văn bản QPPL.

(3) Cải cách thủ tục hành chính

Chất lượng giải quyết thủ tục hành chính được nâng cao rõ rệt qua công tác kiểm soát thủ tục hành chính; mở rộng hình thức, phạm vi công khai, minh bạch hóa thủ tục hành chính và các thông tin quản lý nhà nước; tập trung cải thiện môi trường kinh doanh; nâng cao năng lực cạnh tranh. Việc thực hiện cơ chế "một cửa", cơ chế "một cửa liên thông" tiếp tục được duy trì, mở rộng đã góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả giải quyết thủ tục hành chính cho cá nhân,

doanh nghiệp và tổ chức. Trung tâm hành chính công, bộ phận tiếp nhận và trả kết quả tập trung cấp tỉnh, cấp huyện được triển khai ở nhiều địa phương đã đạt được một số kết quả đáng ghi nhận, góp phần nâng cao chất lượng trong việc giải quyết thủ tục hành chính đối với cá nhân, doanh nghiệp và tổ chức.

(4) Cải cách tổ chức bộ máy hành chính nhà nước

Thường xuyên cập nhật những quy định mới của Trung ương, thực hiện việc rà soát và ban hành quyết định về chức năng nhiệm vụ, thành lập, đổi tên, sáp nhập các cơ quan, đơn vị, cụ thể:

- Xây dựng kế hoạch biên chế năm, kế hoạch tuyển dụng, sử dụng công chức, viên chức, quy hoạch, đào tạo bồi dưỡng và thực hiện tình hình biên chế.

- Thành lập tổ công tác thực hiện rà soát, đánh giá việc phân công, phân cấp của tỉnh đối với các đơn vị trong tỉnh để tham mưu cho Chủ tịch UBND tỉnh sửa đổi, bổ sung quyết định về phân công phân cấp quản lý trên địa bàn tỉnh phù hợp với tình hình hiện nay.

- Triển khai nghiêm túc, có hiệu quả Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 Hội nghị Trung ương lần thứ sáu Ban chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII) "Một số vấn đề tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả".

- Hàng năm, phê duyệt Kế hoạch Thanh tra, kiểm tra đối với các đơn vị trong tỉnh. Nội dung của kế hoạch thanh tra đảm bảo yêu cầu không thanh tra chồng chéo, không nhiều đoàn thanh tra, kiểm tra đến làm việc tại một đơn vị trong một năm;...

(5) Nâng cao chất lượng đội ngũ Cán bộ, công chức, viên chức:

- Công tác tuyển dụng, bổ nhiệm, bổ nhiệm lại cán bộ, công chức, viên chức được thực hiện theo đúng thẩm quyền, đúng quy trình và các tiêu chuẩn, điều kiện theo quy định.

- Về tình hình biên chế: UBND tỉnh chỉ đạo các cơ quan, đơn vị quản triệt, phổ biến đến toàn thể đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức về chính sách tình hình biên chế và tổ chức thực hiện đồng bộ tại tất cả các cơ quan, đơn vị trên địa bàn tỉnh; thường xuyên rà soát, đánh giá đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức.

- Công tác đào tạo tại bồi dưỡng luôn được tỉnh quan tâm, chú trọng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức của tỉnh.

(6) Cải cách tài chính công

Triển khai thực hiện cơ chế tự chủ, tự chịu trách nhiệm theo Nghị định số 16/2015/NĐ-CP của Chính phủ.

Thực hiện sắp xếp lại, xử lý tài sản công theo Nghị định số 167/2017/NĐ-CP, ngày 31/12/2017 và tiêu

chuẩn định mức sử dụng công trình sự nghiệp theo Nghị định số 152/2017/NĐ-CP, ngày 27/12/2017 của Chính phủ. Theo đó, ngày 16/5/2018 UBND tỉnh ban hành văn bản số 126/UBND-VP về việc triển khai thực hiện vắn sắp xếp lại, xử lý nhà đất trên địa bàn tỉnh.

Đến nay, tỉnh Nam Định có 100% các cơ quan, đơn vị trong tỉnh đã ban hành quy chế chi tiêu nội bộ và quy chế quản lý tài sản công.

(7) Hiện đại hóa hành chính

Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động của cơ quan hành chính được triển khai một cách đồng bộ. Mạng lưới kết nối thông tin giữa các cơ quan, đơn vị ngày càng được mở rộng, hình thành cơ sở dữ liệu chung trong nhiều lĩnh vực quản lý, từng bước xây dựng “Chính quyền điện tử”, cụ thể là:

- Xây dựng Cổng thông tin điện tử với 3 cấp của tỉnh Nam Định, tích hợp Cổng thông tin điện tử của tỉnh, Trang thông tin điện tử của các sở, ban, ngành, UBND các huyện, thành phố, các xã, phường, thị trấn. Cổng thông tin điện tử của tỉnh đến nay đã hoạt động ổn định, cung cấp đầy đủ các thông tin theo đúng quy định tại Nghị định 43/2011/NĐ-CP quy định về cung cấp thông tin và dịch vụ công trực tuyến trên trang, cổng thông tin điện tử của các cơ quan hành chính nhà nước.

- Triển khai phần mềm quản lý văn bản và điều hành cho 100% các cơ quan hành chính của 3 cấp trên địa bàn tỉnh. Phần mềm QLVB đã được kết nối liên thông giữa các đơn vị trong tỉnh và giữa tỉnh với Chính phủ. Góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động của các cơ quan chính quyền, giảm chi phí văn phòng phẩm và chi phí tem thư. Tỷ lệ văn bản trao đổi hoàn toàn trên môi trường mạng qua hệ thống quản lý văn bản và điều hành đạt trên 80%.

- Xây dựng và khai trương Cổng dịch vụ công trực tuyến của tỉnh, cung cấp 1.750 thủ tục, trong đó có trên 300 thủ tục mức độ 3, 4. Việc đưa Cổng dịch vụ công trực tuyến vào hoạt động là một dấu mốc trong quá trình hiện đại hóa nền hành chính của Tỉnh, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp trong việc sử dụng các dịch vụ công

- Về áp dụng Hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn TCVN ISO 9001:2008: Toàn tỉnh hiện có 55 cơ quan đã xây dựng và áp dụng HTQLCL, 41/55 cơ quan (100% các cơ quan hành chính nhà nước của tỉnh thuộc đối tượng bắt buộc phải xây dựng và áp dụng HTQLCL) đã hoàn thành công tác này. Ngoài ra, đã có các cơ quan thuộc đối tượng khuyến khích thực hiện xây dựng và áp dụng HTQLCL như: Văn phòng Tỉnh ủy, Văn phòng HĐND tỉnh, 13 UBND cấp phường/xã. Hiện nay 07 phường/xã đang tiếp tục triển khai hoạt động xây dựng và áp dụng HTQLCL.

3. Những hạn chế cần khắc phục trong quá trình cải cách nền hành chính nhà nước

Tuy có nhiều chuyển biến tích cực, nhưng tốc độ cải cách hành chính thời gian vừa qua diễn ra còn chậm, chưa đáp ứng các yêu cầu của thực tiễn và chưa đạt được mục tiêu đề ra, thể hiện ở những điểm như sau:

- Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành về cải cách hành chính ở một số cấp ủy, cơ quan, đơn vị chưa thực sự quyết liệt, chưa có giải pháp mang tính đột phá; việc bố trí nguồn lực cho cải cách hành chính còn hạn chế.

- Việc chấp hành kỷ luật, kỷ cương hành chính ở một số đơn vị, địa phương còn chưa nghiêm, vẫn còn tình trạng cán bộ, công chức, viên chức vi phạm kỷ luật.

- Số lượng các thủ tục hành chính thực hiện theo cơ chế “một cửa liên thông” chưa đạt yêu cầu. Còn hạn chế trong việc phối hợp giữa các cơ quan đơn vị trong thực hiện các thủ tục hành chính.

- Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động của cơ quan hành chính nhà nước còn hạn chế; còn thiếu sự kết nối, liên thông của hệ thống thông tin giữa các cơ quan đơn vị. Số lượng tiếp nhận hồ sơ, trả kết quả giải quyết thủ tục hành chính qua dịch vụ bưu chính công ích chưa cao.

- Công tác thanh tra, kiểm tra, và xử lý các vi phạm về công vụ chưa đạt yêu cầu, còn tồn tại một số cán bộ, công chức, viên chức thiếu trách nhiệm trong thực thi nhiệm vụ./.

Tài liệu tham khảo

Tỉnh Nam Định quyết liệt cải cách hành chính. <https://tcnn.vn/news/detail/45715/Tinh-Nam-Dinh-quyet-liet-cai-cach-hanh-chinh.html>

Bước chuyển trong công tác cải cách hành chính. <https://dichvucong.namdingh.gov.vn/portaldvc/Pages/2018-8-31/Buoc-chuyen-trong-cong-tac-cai-cach-hanh-chinh3rfwz7jh7dsc.aspx>

Năm 2020 - Dẩy mạnh cải cách hành chính một cách sáng tạo, hiệu quả, toàn diện. <http://dangcong-san.vn/phap-luat/nam-2020-day-manh-cai-cach-hanh-chinh-mot-cach-sang-tao-hieu-qua-toan-dien-547231.html>